

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1613

av Bengt Eliasson (FP)

Tolktjänst för äldre dövblinda och döva

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kartläggning av omfattningen av dövblindhet i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tolktjänst för dövblinda och döva.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av insatser för dövblinda.

Motivering

Att ha gravt nedsatt syn och hörsel eller till och med vara helt döv och blind innebär stora krav på den enskilde och omvärlden. Målet måste vara att personer med dövblindhet vare sig den är medfödd eller förvärvad ska få ett så bra liv som möjligt, här och nu och framöver. Eftersom människor med dövblindhet är lika olika varandra som alla vi andra fordras individualisering av hur man kan skapa kontakt, socialt samspel, kommunikation och därmed livskvalitet mellan den dövblinde och övriga i samhället.

Det finns inga säkra siffror på hur många människor med dövblindhet det finns i Sverige. Det kan röra sig om cirka 2 000 personer under 60 år varav 400 har förvärvat dövblindhet innan de utvecklat ett språk. Hur många som blivit dövblinda sent i livet vet vi inte säkert men Statskontoret har uppskattat antalet över 75 år till ca 30 000–40 000 personer. Det är en stor grupp som inte fått samma uppmärksamhet som yngre med dövblindhet. Det är en brist att vi inte har säker kunskap om hur många människor med dövblindhet det handlar om, en brist som måste åtgärdas. Isoleringen från

kommunikationssamhället kan vara svår. Här behövs dessutom ökad kunskap om dövblindhet inom landets äldreomsorg och bland anhöriga.

Staten har sedan ett antal år satsat medel för stöd till personer med dövblindhet. Statskontoret har på uppdrag av regeringen analyserat stödets användning och kommit med en rapport till regeringen i mars 2011 om vad som behöver göras för att stödet ska kunna utnyttjas mer effektivt. Den förra regeringen gick därefter vidare och gav Socialstyrelsen i uppdrag att utse en aktör med uppgift att ha nationellt ansvar för expertstöd, information med mera inom området dövblindhet. Det har resulterat att Nationellt Kunskapscenter för Dövblindfrågor fått fortsatt förtroende att driva frågor beträffande dövblindas situation. Kunskapscentret har tydliggjort vilka brister som föreligger för att dövblinda ska få likvärdiga och rättssäkra insatser. Dessa gäller inte minst möjligheten till tolktjänst vilket de delar med personer som enbart är döva som också har behov av bättre tillgång till tolktjänst.

En motion om dövblindas situation och behov av tolktjänst väcktes under allmänna motionstiden 2013. Den avslogs med hänvisning till att Tolktjänstutredningen (SOU 2011:83) inte löst frågan om kostnadseffektiv och brukarorienterad tolktjänst. Det finns problem med uppdelningen av ansvar mellan olika huvudmän och deras betalningsansvar. I utskottsbetänkandet konstaterades att Socialdepartementet arbetar vidare med frågan för att man beträffande tolktjänst i allmänhet och för dövblinda ska få likvärdiga och rättssäkra insatser.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att behovet av tolktjänst i allmänhet och för dövblinda i synnerhet måste tillgodoses oavsett var man bor i Sverige. Dessutom måste det göras en kartläggning av hur många dövblinda personer det finns i Sverige samt deras behov av insatser. Detta anser vi att riksdagen ska ge regeringen till känna.

Bengt Eliasson (FP)